

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หน่วยเพาะฟักลูกปลานวลจันทร์

โดยเก็บตัวอย่างในศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำการเพาะฟักลูกปลานวลจันทร์ทะเลและจำหน่ายให้แก่เกษตรกร

ภาพที่ 3.1 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ และเพาะฟักลูกปลานวลจันทร์ทะเล

2. หน่วยเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล

กลุ่มตัวอย่างของการเก็บข้อมูลในหน่วยเลี้ยงปลาจะเก็บข้อมูลจากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเลเพื่อการจำหน่ายปลาสด โดยเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเลใน เขต อ. กุยบุรี จ. ประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 3.2 บ่อเพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล อ. กุยบุรี จ. ประจวบคีรีขันธ์

3. หน่วยถอดก้างปลานวลจันทร์ทะเล
 กลุ่มประชากรที่ถอดก้างปลานวลจันทร์ทะเลเป็นกลุ่มแปรรูปปลานวลจันทร์ทะเล ซึ่งตั้งอยู่ที่ ต.คลองวาฬ อ. เมือง จ. ประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 3.3 หน่วยถอดก้างปลานวลจันทร์ทะเลเพื่อการค้า ต.คลองวาฬ จ. ประจวบคีรีขันธ์

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ จะทำการวิเคราะห์หาดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ ไนเตรต ฟอสเฟต แอมโมเนีย และ โลหะหนัก โดยแต่ละวิธีการประกอบไปด้วยเครื่องมือ และวิธีการดังนี้

1. การวิเคราะห์ไนเตรต

1.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ไนเตรต

- 1) ปีกเกอร์ขนาด 100 ml
- 2) ขวดปรับปริมาตร ขนาด 100 ml
- 3) hot plate
- 4) แท่งแก้วคนสาร
- 5) สารละลายมาตรฐานไนเตรต
- 6) เครื่อง สเปคโตรโฟโตมิเตอร์

1.2 วิธีวิเคราะห์ไนเตรต

การวิเคราะห์ไนเตรตในน้ำทิ้ง และตะกอนดินวิเคราะห์โดยวิธี Brucine Method (APHA, AWWA & WEF No. 4500-NO₃-E, 1998) และวิเคราะห์ด้วยเครื่อง สเปคโตรโฟโตมิเตอร์ ค่าไนเตรตที่ได้จะอยู่ในรูป NO₃-N

2. การวิเคราะห์แอมโมเนีย

2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการวิเคราะห์แอมโมเนีย

- 1) ปีกเกอร์ขนาด 100 ml
- 2) ขวดปรับปริมาตร ขนาด 100 ml
- 3) hot plate
- 4) แท่งแก้วคนสาร
- 5) เครื่อง สเปคโตรโฟโตมิเตอร์

2.2 วิธีวิเคราะห์แอมโมเนีย

สารแอมโมเนียในน้ำจะวิเคราะห์โดยวิธี เจลดาล์ (Kjeldahl method) โดยเป็นการวิเคราะห์หาปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดที่มีอยู่ในตัวอย่าง โดยการย่อยตัวอย่าง (digestion) ด้วยกรดซัลฟูริกเข้มข้น ไนโตรเจนในตัวอย่างจะเปลี่ยนเป็นแอมโมเนียมซัลเฟต $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ภายใต้สภาวะอุณหภูมิสูงโดยมีสารเร่งปฏิกิริยา เช่น CuSO_4 , HgSO_4 , HgO หรือ FeSO_4 หลังจากนั้นทำการกลั่นแอมโมเนีย (distillation) โดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ มาทำปฏิกิริยากับเกลือแอมโมเนียมซัลเฟตที่ได้จากการย่อยตัวอย่างแล้ว จะได้ก๊าซแอมโมเนีย ซึ่งก๊าซนี้จะทำปฏิกิริยากับสารละลายบอริก และสามารถนำมาวิเคราะห์หาปริมาณแอมโมเนียได้ในภายหลัง

3. การวิเคราะห์ฟอสเฟต

ฟอสฟอรัส (total phosphorus, TP) เป็นฟอสฟอรัสในน้ำเสียที่อยู่ในรูปฟอสฟอรัส รวมถึง orthophosphate, condensed phosphate ทั้งละลายน้ำและไม่ละลายน้ำทั้งอินทรีย์สารและสารอนินทรีย์สาร สามารถวิเคราะห์หาได้โดยใช้วิธีการแอสคอร์ โดยใช้แอมโมเนียมโมลิบเดต (ammonium molybdic acid) ซึ่งถูกรีดิวซ์โดยกรดแอสคอร์บิก ได้สีโมลิบดีนัมบลู (molybdenum blue)

4. การวิเคราะห์โลหะหนัก

4.1 อุปกรณ์

- 1) ปีกเกอร์ ขนาด 100 ml (Beaker)
- 2) กรวยกรอง (Glass funnel)
- 3) ขวดวัดปริมาตร ขนาด 50 ml (Volumetric Flask)
- 4) ขวดพลาสติก ขนาด 120 ml (Polyethylene)
- 5) ปิเปต 10 ml (Pipette)
- 6) ปิเปต 5 ml (Pipette)
- 7) ปิเปต 1 ml (Pipette)
- 8) แท่งแก้วคนสาร
- 9) ลูกยาง (rubber bulb)

- 10) Hot plate
- 11) Hood
- 12) ทรายซังดีจิตอล
- 13) ซ้อนพลาสติก
- 14) กระดาษกรอง No.5 Diameter 110 mm (Whatman)
- 15) Nitric acid (HNO₃) 65%
- 16) Perchloric acid (HClO₄) 70%
- 18) น้ำกลั่น

4.2 การวิเคราะห์โลหะหนักในน้ำ และตะกอน

นำตัวอย่างน้ำและดินใส่บีกเกอร์ที่ผ่านการล้างด้วยกรดไนตริก 10% และผึ่งให้แห้งก่อนจะนำมาใช้ในการย่อยตัวอย่าง หลังจากนั้นนำปลาไปตั้งใน Hood เติม กรด ไนตริกเข้มข้น (Conc HNO₃) 5 มิลลิลิตร และ กรด Perchloric acid (HClO₄) 70% 10 ml คนด้วยแท่งแก้วคนสารเพื่อให้ตัวอย่างละลาย ซึ่งเมื่อใส่กรดทั้ง 2 ชนิดเข้าด้วยกันจะเกิดการทำปฏิกิริยาของกรดและตัวอย่างปลาโดยจะเห็นเป็นควันสีส้มพวยพุ่งขึ้นมาเป็นไอในบีกเกอร์ รอให้ปฏิกิริยาของกรดและตัวอย่างหยุดลงจนไม่เห็นลักษณะของควันสีส้ม และจะปรากฏของเหลวสีส้มอ่อน ใส หลังจากนั้นจึงนำสารละลายกรดไปตั้งบน Hot plate ที่เตรียมไว้ใน Hood ใช้ความร้อนต่ำ ต้มจน จนสารละลายตัวอย่างมีลักษณะใส และปริมาตรของกรดลดลงจนเหลือประมาณ 1 ใน 3 ของปริมาตรเริ่มต้น นำลงจาก Hot plate ทิ้งไว้ให้เย็นแล้วกรองด้วยกระดาษกรอง No.5 Diameter 110 mm (WHATMAN) แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 50 มิลลิลิตร หลังจากนั้นนำไปใส่ขวด Polyethylene (PE) ขนาด 120 มิลลิลิตร นำไปแช่ตู้เย็นเพื่อรอการวิเคราะห์ จากเครื่อง Atomic Absorption Spectrophotometry (AAS) (SHIMADZU รุ่น AA 7000)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิตปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง โดยทำการศึกษาผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง ที่ผลิตโดยกลุ่มแปรรูปปลานวลจันทร์ทะเล ตามแนวพระราชดำริ ณ ต.คลองวาฬ อ. เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ โดยขั้นตอนหลักของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย และ ขอบเขต

แบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อย ได้ดังนี้

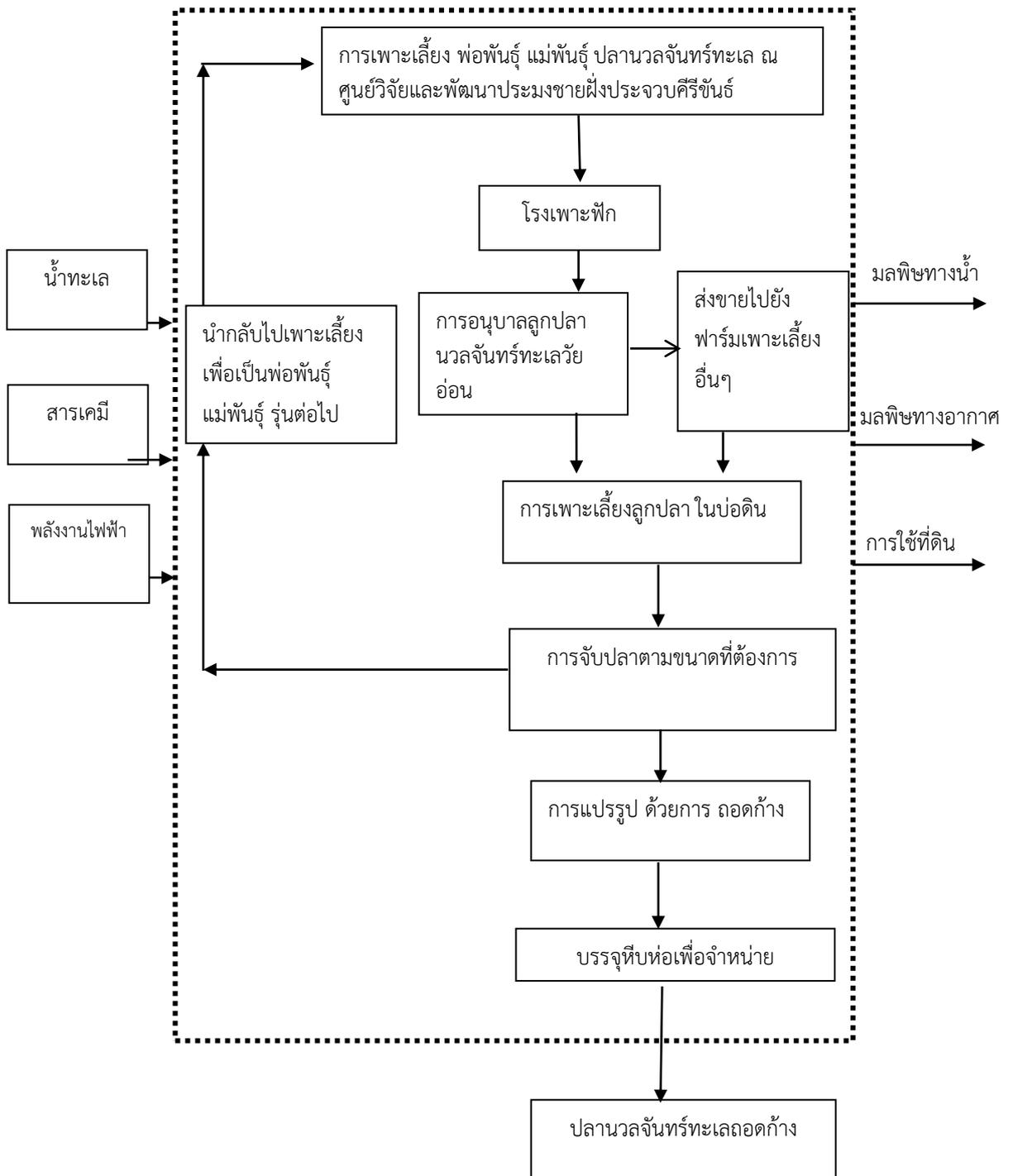
1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตปลานวลจันทร์ทะเล

โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล และทำการบันทึกข้อมูล การเพาะเลี้ยง การให้อาหาร ปริมาณน้ำที่ใช้ การขนส่ง การใช้สารเคมี ตลอดจน ปริมาณการปล่อย ปลา และอัตราการให้อาหาร โดยข้อมูลบางส่วนจะทำการพิจารณาจากฐานข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อนำไปคำนวณการใช้พลังงาน และคำนวณสมรรถนะเชิงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

1.2 กำหนดหน่วยหน้าที่ (functional unit) ปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง 1 กิโลกรัม โดยระบุข้อมูล ปริมาณสารขาเข้า และ ปริมาณสารขาออก แต่ละหน่วยหน้าที่ในระบบ

1.3 กำหนดขอบเขตการศึกษาของปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการประเมินวัฏจักรชีวิตโดยเริ่มตั้งแต่การเพาะเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ แม่พันธุ์ จนถึงการนำปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง โดยเริ่มวิเคราะห์ใน 1 รอบการเพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเลซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 7-8 เดือน และการนำปลานวลจันทร์ทะเลมาอดก้างเพื่อขาย เป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบบรรจุถุงซีลด้วยพลาสติกใส ดังภาพที่ 3.4 การศึกษาครั้งนี้จะไม่พิจารณาขั้นตอนการผลิตอาหารเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเลในขั้นตอนเพาะเลี้ยงเนื่องจากอาหารที่ใช้เลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเลเป็นอาหารที่มีขายตามท้องตลาดทั่วไปไม่มีการผลิตอาหารรูปแบบเฉพาะ อย่างไรก็ตามจะยังคงพิจารณาการให้อาหารปลานวลจันทร์ทะเลในระหว่างการเพาะเลี้ยง นอกจากนี้จะไม่พิจารณาจนถึงขั้นตอนการนำปลานวลจันทร์ทะเลอดก้างไปบริโภค เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายและมีคู่ค้าที่มาจากหลายแหล่ง

ภาพที่ 3.4 หน้าที่ของระบบการผลิตปลานวลจันทร์ทะเลถอดก้าง ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นอกจากนี้จะไม่นับรวมผลิตภัณฑ์อื่นที่ได้จากการแปรรูปปลานวลจันทร์ทะเล เช่นปลานวลจันทร์ทะเลรมควัน และ ปลานวลจันทร์ทะเลต้มเค็ม เนื่องจากกระบวนการนี้ยังไม่ได้มีการถอดล้างปลานวลจันทร์ทะเล

2. การจัดทำบัญชีรายการ

ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิด้วยการเข้าศึกษาในพื้นที่จริง และแหล่งทุติยภูมิ จากฐานข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นทำการวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงปริมาณ ของปริมาณสารขาเข้า ซึ่งได้แก่ การใช้ทรัพยากรทางน้ำ สารเคมี ปริมาณการใช้พลังงาน และ ผลิตภัณฑ์พลอยได้ หลังจากนั้นประเมินสารขาออก ซึ่งได้แก่ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปริมาณการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ มลสารที่ปลดปล่อยทางน้ำ เป็นต้น

3. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตปลานวลจันทร์ทะเลถอดล้างนั้น ประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้

3.1 การจำแนกข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อม

หลังจากสร้างหน่วยหน้าที่และแจกบัญชีรายการสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ สารขาเข้า สารขาออก ที่พบในรูปแบบต่าง ๆ อันเกิดจากกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ทะเลถอดล้างเรียบร้อยแล้ว จะนำสารต่าง ๆ ที่พบจากการทำบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมมาจัดจำแนกให้อยู่ในกลุ่มผลกระทบที่สนใจ โดยสารเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้หลายกรณี อาทิเช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า หรือ ผลของการใช้ยานพาหนะ จะทำให้ผลกระทบต่อสภาวะโลกร้อน และฝนกรด ส่วนไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) จะมีผลต่อการเกิดฝนกรด สภาวะโลกร้อน และภาวะขาดอาหารในน้ำเกิน

3.2 การแปลงข้อมูลให้เป็นค่าของการก่อผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในขั้นตอนนี้จะทำการจำแนกข้อมูลผลกระทบสิ่งแวดล้อมของสารขาเข้า และสารขาออกให้อยู่ในกลุ่มของผลกระทบ ซึ่งแบ่งได้เป็นกลุ่มก่อผลกระทบทางด้านสุขภาพ ทางด้านระบบนิเวศ และทางด้านทรัพยากร เนื่องจากการประเมินวัฏจักรผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ถอดล้าง เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จึงมุ่งประเด็นไปที่การประเมินประเภทของผลกระทบที่อาจจะมีศักยภาพในการก่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ตามรายงานของ Phong et al (2011) และ วรรณนิภา สุขสถิตย์ (2551) อันได้แก่

1) ภาวะโลกร้อน (Global warming potential: GWP)

การแปลงผลกระทบให้อยู่ในรูปแบบของภาวะโลกร้อนจะพิจารณาถึงปริมาณก๊าซที่ดูดซับรังสีอินฟราเรดในชั้นบรรยากาศที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน คลอโรฟลูออโรคาร์บอน และไนตรัสออกไซด์ โดยในการแปลงผลกระทบนั้นจะนำปริมาณของสารที่ปล่อยออกจากระบบมาคำนวณเพื่อการเทียบหน่วย (normalization) และการให้น้ำหนักความสำคัญ (weighting) เพื่อให้ได้ค่าคะแนนเชิงเดียวโดยเทียบกับศักยภาพของคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ดังสมการที่ 1

$$\text{Climate change} = \sum_i \text{GWPI} \times m_i \quad (1)$$

เมื่อ GWPI คือ ศักยภาพของสาร (i) ที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน เทียบเท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
 m_i คือ ปริมาณสาร (กิโลกรัม) ที่ถูกปลดปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม

ในการประเมินสภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการปลดปล่อยสารมลพิษประเภทต่าง ๆ จากกระบวนการผลิตนั้นจะทำการเทียบสารที่มีศักยภาพต่อการเกิดภาวะโลกร้อนอ้างอิงกับสารพื้นฐานซึ่งก็คือ คาร์บอนไดออกไซด์ โดยมีเทน (CH₄) มีศักยภาพที่จะก่อภาวะโลกร้อน 21 เท่าของคาร์บอนไดออกไซด์ ในการศึกษาครั้งนี้ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการปลดปล่อยมลสารจากกระบวนการผลิตนั้นจะพิจารณาทั้งจากการปลดปล่อยทางตรงและคำนวณอย่างง่ายในระดับ Tier 1 โดยใช้ระดับการคำนวณในระดับที่ 1 และ 2 ผสมผสานกัน เนื่องจากข้อมูลของค่าสัมประสิทธิ์ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ใช้ในบางชนิดมลสารนั้นมีฐานข้อมูลภายในประเทศไทยซึ่ง จะต่างจากฐานข้อมูลของ IPCC 2006 โดยค่าสัมประสิทธิ์ของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้เชื้อเพลิงโดยตรงจะใช้จากฐานข้อมูลในประเทศไทยที่ศึกษาโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2555) และการประเมินโดยอ้อมจากการใช้ไฟฟ้าซึ่งจะใช้ฐานข้อมูลจากการศึกษาของ Krittaya et al (2011) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของการปล่อยมีเทน ไนตรัสออกไซด์ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ใช้ค่าอ้างอิงจาก IPCC 2006 โดยตัวอย่างการคำนวณสภาวะโลกร้อนแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างการแปลงค่าข้อมูลผลกระทบต่อสภาวะโลกร้อน

ปริมาณมลสารจากการทำบัญชี รายการ (Kg)	ค่าศักยภาพของการก่อให้เกิด ภาวะโลกร้อนเทียบเท่า คาร์บอนไดออกไซด์	ศักยภาพที่ทำให้เกิดโลกร้อน Kg CO ₂ -eq
CO ₂ 424	1	424
CH ₄ 0.24	21	5.24
N ₂ O 0.023	310	7.13
ผลรวมของสภาวะโลกร้อนจากมลสารที่ปลดปล่อยจากกิจกรรม		436.37

2) ภาวะความเป็นกรด (Acidification Potential: AP)

การแปลงผลกระทบให้อยู่ในรูปแบบของภาวะความเป็นกรด จะพิจารณาจากมลสารที่ก่อให้เกิดฝนกรดซึ่งได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ และแอมโมเนีย โดยในการแปลงหน่วยจะใช้ค่าคะแนนเชิงเดียวโดยเทียบกับศักยภาพของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โดยกลุ่มมลสารที่นำมาเทียบเท่าซัลเฟอร์ไดออกไซด์ จะได้แก่ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ซึ่งมีศักยภาพทำให้เกิดภาวะฝนกรด 0.7 เท่าของกิโลกรัมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซแอมโมเนียมีศักยภาพทำให้เกิดภาวะฝนกรด 0.93 เท่าของกิโลกรัมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (GHK; Bio Intelligence service, 2006) การคำนวณภาวะความเป็นกรดคำนวณได้จากสมการที่ 2

$$\text{ภาวะความเป็นกรด} = \sum_i \text{AP}_i \times m_i \quad (2)$$

เมื่อ m_i คือ ปริมาณสารมลพิษที่ปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม (กิโลกรัม)

AP_i คือ ศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะความเป็นกรดของสาร i (กิโลกรัม, เทียบเท่าซัลเฟอร์ไดออกไซด์)

ความรุนแรงของผลกระทบจากการเกิดฝนกรดจากมลสารที่ปลดปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศนั้นจะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยตัวอย่างการคำนวณภาวะการเกิดฝนกรดแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างการแปลงค่าข้อมูลผลกระทบต่อสภาวะฝนกรด

ปริมาณมลสารจากการทำบัญชีรายการ (Kg)	ค่าศักยภาพของการก่อให้เกิดภาวะฝนกรดเทียบเท่าซัลเฟอร์ไดออกไซด์	ศักยภาพที่ทำให้เกิดภาวะฝนกรด Kg SO ₂ -eq
SO ₂ 20	1	20
NO ₂ 0.80	0.7	0.56
NH ₃ 3.808	0.93	3.541
ผลรวมของสภาวะความเป็นกรดจากมลสารที่ปลดปล่อยจากกิจกรรม		24.101

3) ภาวะธาตุอาหารในน้ำเกินสมดุล (Eutrophication Potential, EP)

เป็นดัชนีที่ชี้บ่งชี้การเพิ่มขึ้นของธาตุอาหารที่ทำให้เกิดการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของแพลงก์ตอนพืช และนำไปสู่การลดลงของออกซิเจนในน้ำ โดยพิจารณาจากปริมาณสารมลพิษที่มีอยู่ในน้ำ ได้แก่ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โดยการแปลงผลกระทบจะให้อยู่ในรูปแบบของเทียบเท่ากิโลกรัมฟอสเฟต และสารแต่ละชนิดจะมีศักยภาพในการก่อให้เกิดภาวะธาตุอาหารเกินในน้ำ

อย่างน้อยเพียงใดจะขึ้นกับค่าศักยภาพเทียบเท่าฟอสเฟต โดยในการเทียบเท่านี้ จะกำหนดให้ ฟอสเฟต มีค่าเท่ากับ 1 ไนเตรต (NO_3^-) มีค่าศักยภาพเทียบเท่าฟอสเฟต 0.095 เท่า และ แอมโมเนีย (NH_3) มีค่าศักยภาพเทียบเท่าฟอสเฟต 0.35 เท่า (GHK; Bio Intelligence service, 2006) ดังตัวอย่างในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ตัวอย่างการแปลงค่าข้อมูลผลกระทบภาวะธาตุอาหารในน้ำเกินสมดุล

ปริมาณมลสารจากการทำบัญชี รายการ (Kg)	ค่าศักยภาพของการก่อให้เกิด ภาวะธาตุอาหารในน้ำเกินสมดุล	ศักยภาพที่ทำให้เกิดภาวะธาตุ อาหารในน้ำเกินสมดุล $\text{Kg PO}_4^{3-}\text{-eq}$
PO_4^{3-} 20	1	20
NO_3^- 0.80	0.095	0.076
NH_3 3.808	0.35	1.3328
ผลรวมของสภาวะความเป็นกรดจากมลสารที่ปลดปล่อยจาก กิจกรรม		21.4088

4. การเก็บตัวอย่างดัชนีชี้วัดสิ่งแวดล้อม

ทำการเก็บตัวอย่าง น้ำ ตะกอนดินจากการเพาะเลี้ยง ตามการศึกษาของ วรรณนิภา สุขสถิตย์ (2551) ชนิด และปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากการผลิตปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง โดยเก็บตั้งแต่การเพาะเลี้ยงจนถึงการสิ้นสุดการเพาะเลี้ยงและจับปลาเพื่อการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ทะเลอดก้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแปลผลจากการเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ค่าดัชนีบางชนิดในห้องปฏิบัติการ และนำผลมาประเมิน โดยวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมออกมาเป็นดัชนีศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน (global warming potential : GWP) ศักยภาพการก่อให้เกิดฝนกรด (Acidification potential: AP) และ ศักยภาพการก่อภาวะธาตุอาหารในน้ำเกินสมดุล (Eutrophication potential : EP) และความเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตในทะเล (marine toxicity : MRT)